

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

งบการเงิน

13.1 สรุปรายงานการสอบบัญชี

(ก) งบการเงินปี 2561 ตรวจสอบโดย นายเจษฎา หังสพฤกษ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3759 จากบริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด

ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยใช้วิธีการตรวจสอบรวมถึงการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ และได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

(ข) งบการเงินปี 2562 ตรวจสอบโดย นายเจษฎา หังสพฤกษ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3759 จากบริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด

ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยใช้วิธีการตรวจสอบรวมถึงการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ และได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

(ค) งบการเงินปี 2563 ตรวจสอบโดย นายจิโรจ ศิริโรจน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5113 จากบริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด

ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยใช้วิธีการตรวจสอบรวมถึงการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ และได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

13.2 ตารางสรุปงบการเงินของบริษัท
งบแสดงฐานะการเงิน

รายการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	351.17	6.10	411.62	7.57	442.58	8.82
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,734.02	30.11	1,583.06	29.12	1,423.17	28.37
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	5.50	0.10	-	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	1,781.64	30.94	1,606.88	29.56	1,523.81	30.38
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น						
- ลูกหนี้โครงการอสังหาริมทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่า การเงิน	4.80	0.08	2.43	0.04	1.00	0.02
- โครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่าภายใต้ สัญญาเช่าทางการเงิน	10.04	0.17	21.08	0.39	37.03	0.74
- สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	351.40	6.10	379.00	6.97	378.64	7.55
โครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อขาย	180.25	3.13	180.25	3.32	453.86	9.05
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	336.05	5.84	336.05	6.18	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	4,754.87	82.57	4,520.37	83.15	4,260.09	84.94
<u>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</u>						
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียน						
- ลูกหนี้โครงการอสังหาริมทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทาง การเงิน	66.95	1.16	67.91	1.25	-	-
- สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	7.15	0.12	7.15	0.13	68.87	1.37
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	50.39	0.88	-	-	-	-
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	114.90	2.00	104.80	1.93	70.40	1.40
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	176.67	3.07	177.35	3.26	274.24	5.47
สินทรัพย์สิทธิการใช้	8.50	0.15	-	-	-	-
ค่าความนิยม	66.31	1.15	42.71	0.79	25.98	0.52
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน						
- สิทธิการเช่าที่ดิน	10.65	0.18	20.38	0.37	40.20	0.80
- สิทธิการเช่าพื้นที่	1.05	0.02	1.53	0.03	2.02	0.04
- สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	453.50	7.88	450.33	8.28	89.80	1.79
สินทรัพย์ภายใต้เงินได้รอตัดบัญชี	1.15	0.02	1.91	0.04	3.28	0.07
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น						
- ที่ดินรอการพัฒนา	23.63	0.41	23.63	0.43	23.63	0.47
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	22.95	0.40	18.45	0.34	157.10	3.13
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,003.80	17.43	916.15	16.85	755.52	15.06
รวมสินทรัพย์	5,758.67	100.00	5,436.52	100.00	5,015.61	100.00

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

รายการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนี้สิน						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,572.28	27.30	1,704.33	31.35	1,834.09	36.57
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	311.90	5.42	261.46	4.81	103.14	2.06
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	3.30	0.06	-	-	-	-
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	6.67	0.12	62.51	1.15	13.28	0.26
เงินกู้ยืมระยะสั้น-กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	69.51	1.21	84.56	1.56	6.71	0.13
เงินกู้ยืมระยะสั้น-กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน						
- ตัวแลกเงิน	-	-	96.92	1.78	-	-
- ตัวสัญญาใช้เงิน	-	-	25.00	0.46	-	-
- เงินกู้ยืมระยะสั้น	94.64	1.64	81.47	1.50	-	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	2.62	0.05	3.88	0.07	1.57	0.03
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น						
- สหกรณ์ทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	3.57	0.06	3.01	0.06	1.47	0.03
- อสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	2.28	0.04	0.88	0.02	0.85	0.02
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,066.77	35.89	2,324.02	42.75	1,961.11	39.10
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	13.33	0.23	-	-	199.26	3.97
หนี้สินตามสัญญาเช่า	4.73	0.08	-	-	-	-
หุ้นกู้	410.80	7.13	-	-	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	116.18	2.02	118.08	2.17	45.82	0.91
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	11.34	0.20	12.62	0.23	11.72	0.23
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น						
- สหกรณ์ทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	5.87	0.10	8.95	0.16	4.66	0.09
- อสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	97.24	1.69	99.97	1.84	100.85	2.01
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	0.61	0.01	0.43	0.01	0.43	0.01
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	660.10	11.46	240.05	4.42	362.74	7.23
รวมหนี้สิน	2,726.87	47.35	2,564.07	47.16	2,323.85	46.33

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

รายการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 16,442,246,820 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท	1,644.22					
หุ้นสามัญ 16,482,246,820 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท			1,648.22		1,648.22	
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว						
หุ้นสามัญ 9,906,689,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท	990.67	17.20				
หุ้นสามัญ 8,548,952,743 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท			854.89	15.72	854.89	17.04
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น						
กำไร(ขาดทุน)สะสม	1,215.17	21.10	1,215.17	22.35	1,215.17	24.23
จัดสรรแล้ว – ทุนสำรองตามกฎหมาย	53.62	0.93	53.37	0.98	50.64	1.01
จัดสรรสำรองหุ้นที่ซื้อคืน	-	-	3.60	0.07	-	-
ยังไม่ได้จัดสรร	500.48	8.69	501.25	9.22	485.54	9.68
หุ้นที่ซื้อคืน	-	-	(3.60)	(0.07)	-	-
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	0.06	-	0.35	0.01
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	2,759.94	47.93	2,624.74	48.28	2,606.59	51.97
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	271.86	4.72	247.71	4.56	85.17	1.70
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	3,031.80	52.65	2,872.45	52.84	2,691.76	53.67
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	5,758.67	100.00	5,436.52	100.00	5,015.61	100.00

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

รายการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการขายและบริหาร	3,247.54	98.34	3,697.10	97.58	3,366.25	96.73
รายได้อื่น						
รายได้สนับสนุนการขาย	28.96	0.88	39.91	1.05	85.60	2.46
รายได้อื่น	25.88	0.78	51.80	1.37	28.35	0.81
รวมรายได้	3,302.38	100.00	3,788.81	100.00	3,480.20	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและบริหาร	2,953.99	89.45	3,359.45	88.67	3,032.16	87.13
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	63.25	1.92	89.94	2.37	92.09	2.65
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	142.54	4.32	169.44	4.47	173.02	4.97
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	-	-	-	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	147.77	4.47	112.73	2.98	111.11	3.19
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนบริษัทรวม	(0.39)	(0.01)	-	-	-	-
รวมค่าใช้จ่าย	3,307.16	100.14	3,731.56	98.49	3,408.38	97.94
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(4.78)	(0.14)	57.25	1.51	71.82	2.06
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(3.92)	(0.12)	(15.50)	(0.41)	(12.88)	(0.37)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(8.70)	(0.26)	41.75	1.10	58.94	1.69
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับปี	(8.70)	(0.26)	41.75	1.10	58.94	1.69
การดำเนินงานที่ยกเลิก						
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	-	-	4.25	0.11	5.33	0.15
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับปี	(8.70)	(0.26)	46.00	1.21	64.27	1.85
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่จะไม่จัดประเภทรายการใหม่ไปยังกำไร หรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลกำไรจากการประมาณการสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	2.92	0.09	2.59	0.07	-	-
ภาษีเงินได้ของรายการที่ไม่จัดประเภท						
รวมรายการที่จะไม่จัดประเภทรายการใหม่ไปยังกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	2.92	0.09	2.59	0.07	-	-
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่ไปยังกำไร หรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน	-	-	(0.30)	(0.01)	(0.05)	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	2.92	0.09	2.29	0.06	(0.05)	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(5.78)	(0.18)	48.29	1.27	64.22	1.85
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(7.50)	(0.23)	42.12	1.11	58.94	1.69
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	1.79	0.05	4.67	0.13
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	(7.50)	(0.23)	43.91	1.16	63.61	1.83
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(1.20)	(0.04)	(0.37)	(0.01)	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	2.46	0.06	0.66	0.02
รวม	(8.70)	(0.26)	46.00	1.21	64.27	1.85

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ(ต่อ)

รายการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(4.58)	(0.14)	44.41	1.17	63.56	1.83
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	1.79	0.05	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	(4.58)	(0.14)	46.20	1.22	63.56	1.83
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(1.20)	(0.04)	(0.37)	(0.01)	0.66	0.02
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	2.46	0.06	-	-
รวม	(5.78)	(0.18)	48.29	1.27	64.22	1.85
กำไรสุทธิต่อหุ้น(บาท)	(0.0008)		0.0051		0.0100	

งบกระแสเงินสด

รายการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	(244.08)	39.69	(246.53)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(99.39)	53.29	6.46
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	283.02	(114.03)	202.85
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(60.45)	(21.33)	(37.26)

13.3 อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561
อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ %	(0.23)	1.16	1.83
อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์รวม(%)	(0.13)	0.84	1.30
อัตราผลตอบแทนส่วนผู้ถือหุ้น(%)	(0.25)	1.58	2.52
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (Net Debt to EBITDA radio) ¹ (เท่า)	14.65	11.24	8.69
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย(EBITDA) ² (เท่า)	1.10	1.70	1.95
อัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน(EBITDA) ³ (เท่า)	0.07	0.09	0.11
อัตราส่วนหนี้สินเฉพาะที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ⁴ (เท่า)	0.71	0.72	0.76
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt to equity ratio) ⁵ (เท่า)	0.56	0.53	0.52
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(เท่า)	0.90	0.89	0.86
อัตราส่วนสภาพคล่อง(Current ratio)(เท่า)	2.30	1.95	2.17
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว(Quick ratio) ⁶ (เท่า)	1.48	1.29	1.40
อัตราส่วนตัวเงินจ่ายต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ^{4,8} (เท่า)	-	0.05	-
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปีต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด ⁴ (เท่า)	0.80	1.00	0.90
อัตราส่วนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินรวม ⁷ (เท่า)	0.58	0.69	0.88
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ^{9,10} (เท่า)	1.98	2.49	2.45
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย(วัน)	183	145	147
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ¹¹ (เท่า)	1.83	2.20	2.14
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย(วัน)	197	164	169
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า ¹² (เท่า)	2.75	2.93	2.52
ระยะเวลาชำระหนี้สินเจ้าหนี้การค้า(วัน)	132	123	143
วงจรเงินสด(วัน)	248	186	173

หมายเหตุอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ :

- 1/ อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (Net Debt to EBITDA Ratio) คำนวณจาก (หนี้สินรวม – เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด – เงินลงทุนชั่วคราว) / (กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้+ค่าเสื่อมราคา+ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและสินทรัพย์อื่น)
- 2/ อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย คำนวณจาก กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย / ดอกเบี้ยจ่ายหรือต้นทุนทางการเงิน
- 3/ อัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน คำนวณจาก กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย / (หนี้สินระยะสั้นที่มีภาระดอกเบี้ย + หนี้สินระยะยาวที่มีภาระดอกเบี้ย)
- 4/ หนี้สินเฉพาะที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง หนี้สินทางการเงินประเภทที่มีดอกเบี้ยตามที่ปรากฏในงบการเงินรวม ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน, ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี, เงินกู้ยืมระยะสั้น-กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, ตัวแลกเงิน, ตัวสัญญาใช้เงิน, เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น, เงินกู้ยืมระยะยาว, หนี้กู้
- 5/ หนี้สินสุทธิ หมายถึง หนี้สินที่นำมาคำนวณเป็นหนี้สินรวมในงบการเงินรวมตามตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงินรวม แต่ไม่รวมถึงหนี้ในทางการค้าปกติ หักด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว และสินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น (เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน)
- 6/ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องหมุนเร็ว หมายถึง สินทรัพย์หมุนเวียนหักด้วยสินค้าคงเหลือ* (ตามหมายเหตุข้อ 11)
- 7/ เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน, ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี, เงินกู้ยืมระยะยาว
- 8/ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทไม่มียอดคงค้างในการออกตั๋วแลกเงิน และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทไม่มียอดคงค้างในการออกตั๋วแลกเงินจำนวน 96.92 ล้านบาท
- 9/ ลูกหนี้การค้า หมายถึง ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น
- 10/ รายได้จากการขาย หมายถึง รายได้จากการขายหรือการให้บริการ และรายได้สนับสนุนการขาย
- 11/ สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินค้าคงเหลือหักด้วยขยะที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานไฟฟ้าทดแทน ซึ่งมียอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2563 จำนวน 77.20 ล้านบาท และปี 2563 หักเพิ่มด้วยสินค้าตัวอย่างซึ่งเป็นรถยนต์พลังงานไฟฟ้า 1.44 ล้านบาท
- 12/ เจ้าหนี้การค้า หมายถึง เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น และเจ้าหนี้จากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อมาจ่ายชำระค่าสินค้า ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560, วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 31 ธันวาคม 2562 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มียอดคงเหลือจำนวน 1,098.89 ล้านบาท 1,075.23 ล้านบาท 851.74 ล้านบาท และ 724.94 ล้านบาทตามลำดับ

13.4 การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

รายได้

ในปี 2563 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายได้รวม 3,302.38 ล้านบาท ลดลงจาก 3,788.81 ล้านบาท ของงวดเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 486.43 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราร้อยละ 12.84 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- รายได้จากการขายหรือการให้บริการ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและบริการในปี 2563 จำนวน 3,247.54 ล้านบาท ลดลงจาก 3,697.10 ล้านบาท ของงวดเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 449.56 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราร้อยละ 12.16 เนื่องจากในปี 2563 บริษัทฯ ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค Covid-19 จึงส่งผลให้มีรายได้จากการขายลดลง

- รายได้สนับสนุนการขาย เป็นจำนวนเงิน 28.96 ล้านบาท ลดลงจาก 39.91 ล้านบาท ของงวดเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 10.95 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราร้อยละ 27.44 เนื่องจากบริษัทฯ ได้จัดกิจกรรมทางการตลาดเพื่อช่วยเร่งในการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมลดลง จึงได้รับเงินค่าสนับสนุนการขายจากผู้จำหน่ายตามโปรโมชั่นที่ผู้จำหน่ายกำหนดลดลงเช่นกัน

- รายได้อื่นๆ เป็นจำนวนเงิน 25.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.78 ของรายได้รวม ซึ่งลดลงจาก 51.80 ล้านบาท ของงวดเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 25.92 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราส่วนร้อยละ 50.04 เนื่องจากในปี 2562 บริษัทฯ มีกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท เกียร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด และยังมีรายได้อื่นที่เกิดขึ้นจากกำไรจากการปรับมูลค่าสุทธิของการจัดประเภททรัพย์สินจากโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เข้าภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากประจำ และดอกเบี้ยรับตามสัญญาเช่าทางการเงิน

ต้นทุนขายและบริการ

ต้นทุนขายหรือต้นทุนการให้บริการ จำนวน 2,953.99 ล้านบาท ลดลงจาก 3,359.45 ล้านบาท ของงวดเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากในปี 2563 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการจัดจำหน่ายสินค้าในมูลค่าที่ลดลงจากปีก่อน

ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร

- ต้นทุนในการจัดจำหน่าย จำนวน 69.25 ล้านบาท ลดลงจาก 89.94 ล้านบาทของงวดเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีต้นทุนการการจัดจำหน่ายต่อรายได้รวมของบริษัทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.92 และร้อยละ 2.37 ในปี 2563 และปี 2562 ตามลำดับ

- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร จำนวน 142.54 ล้านบาท ลดลงจาก 169.44 ล้านบาทของงวดเดียวกันของปีก่อน เป็นจำนวนเงิน 26.90 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราร้อยละ 15.88 เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถบริหารค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงิน จำนวน 147.77 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 112.73 ล้านบาทของปีก่อน หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 35.04 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ 31.08 ซึ่งเป็นผลมาจากการกู้ยืมเงินในการดำเนินงานของบริษัทฯ

ผลการดำเนินงาน

ขาดทุนสุทธิ เป็นจำนวนเงิน 8.70 ล้านบาท ซึ่งขาดทุนสุทธิดังกล่าวได้ถูกหักส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม 1.20 ล้านบาท จึงทำให้บริษัทมีขาดทุนสุทธิเป็นจำนวนเงิน 7.50 ล้านบาท ลดลงจาก 43.91 ล้านบาทของงวดเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นจำนวน 51.41 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลการดำเนินงานตามที่กล่าวข้างต้น

ฐานะการเงิน

(ก) สินทรัพย์รวม

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมในปี 2563 จำนวน 5,758.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 5,436.52 ล้านบาท ของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 322.15 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ 5.93 สินทรัพย์ของบริษัท ณ สิ้นปี 2563 ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.57 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนร้อยละ 17.43 โดยรายละเอียดของสินทรัพย์ที่สำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น เป็นจำนวน 1,734.02 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,583.06 ล้านบาท ของปีก่อน หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 150.96 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ 9.54 ลูกหนี้การค้าของบริษัทเพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทฯ มีรายได้จากการขายและบริการโดยการให้เครดิตลูกค้าเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยเหลือลูกค้าจากผลกระทบของการแพร่ระบาดโรค Covid-19 สำหรับลูกหนี้อื่นสำหรับการดำเนินงานส่วนใหญ่ประกอบด้วย เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า ลูกหนี้อื่น ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างรับ เงินตรงจ่ายในการดำเนินงาน และดอกเบี้ยค้างรับ

สินค้างเหลือ

สินค้างเหลือของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ และอุปกรณ์เสริม รวมถึงขยะที่เป็นวัตถุดิบเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าของบริษัทย่อย โดยสินค้างเหลือมีจำนวน 1,781.64 ล้านบาท ในปี 2563 เพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,606.88 ล้านบาท ของปีก่อนเป็นจำนวน 174.76 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.88 โดยสินค้างเหลือได้เป็นไปตามนโยบายการบริหารสินค้างของบริษัทฯ ซึ่งปัจจุบันราคาค่าต้นทุนสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อหน่วยสูงขึ้นมากกว่าในปีที่ผ่านมา

โครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินในปี 2563 จำนวน 10.04 ล้านบาทลดลงจาก 21.08 ล้านบาทของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 11.04 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราส่วนร้อยละ 52.37 เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินเป็นอาคารเพื่อดำเนินงานและ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่นจำนวน 351.40 ล้านบาท ลดลงจาก 379.00 ล้านบาทของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 27.60 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราส่วนร้อยละ 7.28 ส่วนใหญ่คือเงินฝากที่ติดภาระค่าประกันและเงินฝากประจำ

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นในปี 2563 และปี 2562 มีจำนวน 336.05 ล้านบาท รวมถึงสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายจำนวน 180.25 ล้านบาทนั้น ประกอบด้วยโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และที่ดินที่มีการพัฒนาแล้ว

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนซึ่งเปลี่ยนแปลงมาจากโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินเพื่อทำสัญญาเช่าระยะสั้น ซึ่งในปี 2563 มีจำนวน 114.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 104.80 ล้านบาทของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 10.10 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ 9.64

สำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในปี 2563 จำนวน 176.67 ล้านบาทลดลงจาก 177.35 ล้านบาทของปีก่อน คิดเป็นจำนวนเงิน 0.68 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราส่วนร้อยละ 0.38 และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ในปี 2563 จำนวน 453.50 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการลงทุนในบริษัท มิตร คอร์ปอเรชั่น จำกัด ในปี 2562

(ข) สภาพคล่อง

กระแสเงินสด

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 351.17 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2562 จำนวน 60.45 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราส่วนร้อยละ 14.69 โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสดดังนี้

- เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมดำเนินงาน 244.08 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจาก การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้า และลูกหนี้หมุนเวียน สินค้าคงเหลือ และการชำระดอกเบี้ยจ่ายดำเนินงาน

- เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน 99.39 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากเงินสดจ่ายเพื่อซื้อบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

- เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน 283.02 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากเงินสดรับจากการออกหุ้นกู้

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทฯ ในปี 2562-2563 เท่ากับ 2.30 เท่า และ 1.95 เท่า ตามลำดับ โดยบริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนในส่วนของลูกค้าหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียน และสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น และหนี้สินหมุนเวียนในส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 3,031.80 ล้านบาท ส่งผลทำให้อัตรานี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 0.90 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 0.89 เท่า ในปี 2562

(ค) แหล่งที่มาของเงินทุน

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทฯ มีหนี้สินรวม จำนวน 2,726.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.35 จากปี 2562 การเพิ่มขึ้นของหนี้สินดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น และหุ้นกู้ ในขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 3,031.80 ล้านบาท ส่งผลทำให้อัตรานี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 0.90 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 0.89 เท่า ในปี 2562